ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།

མཁན་པོ་གཞན་དགའ།　　འཇུ་མི་ཕམ།

Produced by Tsadra Foundation

Tibetan text input by:

Lekshey Ling Publications

www.dharmadownloads.net

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །གཟུང་འཛིན་རི་བོ་རབ་ཏུ་བཅོམ་མཛད་པས། ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་སྐུ་བརྙེས་པ། །སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །འཛིན་མཛད་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་མ་ཕམ་པའི། །ཞབས་སེན་ནོར་བུ་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་བརྟེན། །གང་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་ཡི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོའི་དོན། །གསལ་མཛད་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་བྱ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་པའི་མཐར་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་དགའ་ལྡན་ལྷའི་གནས་སུ་ཁྲིད་དེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གཉིས་འབྱེད་གཉིས་རྒྱུད་བླ་མ་སྡེ་ཆོས་ལྔ་བསྟན་པ་འདི་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལྔ་ཀ་བསྟན་བཅོས་དཀྱུས་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་བཞེད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཐེག་གསུམ་དང་ཐེག་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་སོགས་མཐར་ཐུག་གི་བསྟན་བྱ་མི་མཐུན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས། རང་ལུགས་བཀའ་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དབུ་མ་དང་། བར་མ་གསུམ་སེམས་ཙམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། མདོ་རྒྱན་ཁོ་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་དང་། གཞན་བཞི་དབུ་མར་བཞེད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དབུ་མ་དང་། གཞན་བཞི་སེམས་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ལྔ་ཀ་སེམས་ཙམ་གྱི་དགོངས་པར་གནས་པ་དང་། ཡང་ལྔ་ཀ་དབུ་མའི་དགོངས་པར་གནས་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི་བཀའ་བར་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ངེས་དོན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྩོད་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀས་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་གཅིག་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་དབུ་མའི་དོན་དུ་དགོངས་པ་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནི་སྔ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་བྱའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་སྡེ་ཕལ་མོ་ཆེའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་བསྡེབས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། དེར་རིགས་དང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བར་གསལ་ལོ། །འབྱེད་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་སྤྱི་ཡི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་ཕྱོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་དག་ཏུ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་༼བསྟན༽ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དབུ་མའི་དགོངས་པ་ཡང་ཆོས་སྐད་དེ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ཆོས་ལྔ་རང་བཞིན་གསུམ་དང་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། །བདག་མེད་དོན་གྱི་རྣམ་གཉིས་པོར། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་བསྡུས

པ་ཡིན། ཞེས་ཆོས་སྐད་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་སྡོམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མདོ་བྱམས་ཞུས་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐད་འདི་དག་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསལ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་གཞུང་བཞིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་འོས་མེད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་དང་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་སྣང་བས་ན། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་ཐེག་པ་སྤྱི་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་གཞུང་གི་བབ་དེ་ལྟར་གནས་པས་ན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འདི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་འདི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དབུ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར། ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་ན་འདི་དང་རྒྱུད་བླ་གཉིས་བཀའ་རྒྱ་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་དུའང་ཕྱིས་སུ་དཔེ་རྒྱུན་མ་བྱུང་བའི་ཚེ། མངའ་བདག་མཻ་ཏྲི་པས་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་སེར་ཀ་ནས་འོད་བྱུང་བ་གཟིགས་པ་དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དང་རྒྱུད་བླ་མ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ཕྱུང་སྟེ་སྤར་འཕེལ་བ་ཡིན་པས། ཞམ་ལོ་ཙཱ་བ་སཛྫ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཔེ་འདི་འགྱུར་ཞུས་མཛད་པའི་ཚེ། པཎྜི་ཏས་ཤོག་ལྷེབ་རེ་རེ་བཞིན་གནང་ནས་འདི་ཆུད་མ་ཟོས་པར་གྱིས། དཔེ་བཀའ་དམ་པས་རྒྱུན་དཀོན་ཕྱིར་འདི་མེད་སོང་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཙིགས་སུ་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་བའི་ངེས་གསང་སྟོན་པའི་ཟབ་དོན་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཀུན་གྱིས་ལྟ་བ་འདི་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པས་དབུ་སེམས་སུ་ཡི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། དཔེར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རང་གི་བཞེད་གཞུང་དུ་བཀྲལ་ཡང་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དབུ་མར་གནས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་བཞེད་མཁན་ཡང་། །རང་བློའི་རྩལ་དང་སྦྱར་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དུ་གཞུང་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྟོན་པས་ན། ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་གི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་ལ། དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དབུ་མ་དང་མཐུན་པས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དབུ་མར་གནས་ཤིང་དབུ་སེམས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་གནད་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་ཞིང་བཤད་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་གཏིང་ཕྱིན་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ་༼མཚན་དོན༽།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། དྷརྨ་དྷརྨ་ཏཱ་བི་བྷཾ་ག་ཀ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ནྲྀམ། བོད་སྐད་དུ་ཆོས། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་ནྲྀམྨ་ཏ་ཆོས་ཉིད། བི་ཧྣཾ་ག་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀླུ་རི་ཀླུ་ཀིག་ལེཙུར་བྱས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་འཁོར་བ་དང་ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་སྟོན་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་༼འགྱུར་ཕྱག༽།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་གྲགས་པ་མི་འདོར་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་པ་པོ་དེ་ལ་ལོ་ཙཱ་བ་དག་གིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཐོག་མར་སྒོ་གསུམ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼གཞུང་དོན་༽ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་༼བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་༽ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་སྟེ།

གང་ཕྱིར་ཤེས་ནས་འགའ་ཞིག་སྤང་བྱ་ཞིང་། །གཞན་དགའ་དགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེས་ན་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ལས་རྣམ་དབྱེ། །བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་དོ། །

ཤེས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། །གཞན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེས་ན་དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། །བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། །

ཤེས་ནས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་འཁོར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་གང་ཞེ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་སྤང་བླང་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན་འཁོར་འདས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བདག་གིས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བརྩམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་༼བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་༽ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཇུག་པའི་དཔེས་མཚོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་༼མདོར་བསྟན་པ་༽ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད། དེ་དག་གྲུབ་པའི་

ཚུལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ་བཞི། དང་པོ་(ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་)།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་ཀྱིས་ནི་བར་མཚོན་པ་ནི་འཁོར་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བར་མཚོན་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཅི་རེ་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེའི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདི་དག་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མང་པོ་རྣམས་ལས་བཀོལ་ནས་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་དེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ཞིག་གང་གིས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི། །འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི། །མྱ་ངན་ལས་ནི་འདས་པའོ།

གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་ལ་མ་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞི་གྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་འཁོར་བ་འདི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་གནས་སྣང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་)ལ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)།

གཉིས་དང་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། མེད་པ་སྣང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་མེད་པར་རྟོག་པ་ཙམ་མོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ནི་འདིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གདགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པར། །སྣང་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་སྣེ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་

ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མེད་ཅིང་། །རྟོག་པ་ཙམ་ནི་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་འདི་དང་དེ་ལྟར་ཞེན་ཅིང་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་སྣང་བ་ཅན་འདི་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་བྲིས་པའི་རི་མོ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི། སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་ན་དཔེར་ན་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། ཡུལ་མེད་བཞིན་ཏུ་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་སྣང་ངོར་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་ཅིང་གདགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། རང་གི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའོ། །མདོར་བསྡུས་ན། གཉིས་སྣང་དང་གཉིས་ཞེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཞིན་སྣང་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་༼ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད༽།

གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྗོད་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པ། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གོང་ལས་བཟློག་སྟེ། གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། དེ་ལ་ཞེན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼དེ་དག་གྲུབ་པའི་ཚུལ༽།

མེད་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་པ་མི་མཐོང་བས་ཀྱང་ངོ་། །མེད་པ་དང་སྣང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྔར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་སྣང་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་གླང་ཆེན་དང་ནོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཞིང་། །བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའང་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་མེད་པ་དང་སྣང་བ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་པར་མི་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་མེད་པ་དང་སྣང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག །མེད་ན་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མེད་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏེ་སྣང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་དེ་མེད་པས་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པ་མེད་ན་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་འཁྲུལ་པ་ནི་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབད་པ་མེད་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་ན་མཐོང་སྨྲས་དང་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ་སྣང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་མེད་པར་མ་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མེད་པ་མེད་པས་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྣང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་མ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །

དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་འཁྲུག་པའི་སྣང་བ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྫས་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ལས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མའི་གླང་ཆེན་གྱི་གཟུགས་དང་རྨི་ལམ་དུ་བུད་མེད་བཟང་མོ་སོགས་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་འདི་དག་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་གནས་ལུགས་སུ་ཡི་ནས་ཡོད་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་དང་འཁྲུལ་གྲོལ་འཐད་ཀྱི་གཞན་དུ་དེ་དག་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དུ་མེད་པ་དང་མེད་བཞིན་སྣང་བ་གཉིས་པོ་ཟུང་དུ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དེ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་འཁྲུལ་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འཐད་ལ། འཁྲུལ་བ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཐབས་མེད་པས་མྱང་འདས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་ལ་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཡང་མེད་ན་སུ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་ཀུན་ཉོན་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་པས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམ་བྱང་ཞེས་བྱ་བའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་ལ་བཅད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་སྣང་ཟུང་དུ་ཚོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་བ་ལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སྲིད་ཅིང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་མ་འཁྲུལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་༼དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ༽།

གཉིས་པོ་དག་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་

ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཅི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྙམ་ན། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། །སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་ནི་མེད་པ་སྟེ་ཆོས་དག །ཁྱད་པར་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཐ་དད་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འཁོར་འདས་སམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་དག་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མྱང་འདས་ནི་གནས་ལུགས་སུ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་དང་ནི། ཆོས་ཅན་འཁོར་བའི་ཆོས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུ་མེད་པ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པའམ་ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་གཞན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས། ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་དང་མེད་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལྟོས་ཏེ་བླང་དོར་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལས། དོན་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་༼ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ལ་སྡོམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼སྡོམ་དུ་བསྟན་པ་༽།

རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་རྟོགས་པ་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་དངོས་པོ་མེད་པར་འཇུག་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་ཆོས་དེ་ལ་ཞུགས་པའམ། ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་དག་ལ། །འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་ནི་གྲུབ་པ་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཅིང་། །གནས་ནི་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་ནི། །མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སོ། །

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གང་གིས་ན་སྤང་བྱ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་འཇུག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་མ་ལུས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པའི་ཚུལ་དྲུག་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་ནི། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་བ་དེ་ཡི་གནས་ནི་ཐུན་མོང་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐུན་

མོང་མིན་པའི་རྩལ་ཞིས་སམ་འཇུག་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་མེད་པའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྩལ་ཞིས་པ་དང་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་དེའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོམ་གྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ།

མཚན་ཉིད་དང་། གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ
རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་མདོན་པར་བརྗོད་པར་སྣང་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། མེད་པ་དང་སྣང་བ་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་སོགས་དང་། གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སོ་སོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་མདོར་བསྟན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འཇུག་པ་དྲུག་བསྟན་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་གྲུབ་པ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ནི་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ཕྱི་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ ལ། གནས་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་རྩལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ གནས་གཉིས་པོ་བཤད་པ་ ལ་ཐུན་མོང་དུ། མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ ཐུན་མོང་དུ། མདོར་བསྟན་།

གང་གང་ན་འཁོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་
དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཐུན་མོང་བ་བཞིན་ཉིད་
དུ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

གང་ཞིག་འཁོར་བ་དང་གནས་གང་དུ་འཁོར་བ་ན། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གནས་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ། །སྣོད་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་ལྟར། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུད་སོ་སོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཐུན་མོང་བ་དང་། །ཡང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཞིག་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བར་བྱ་བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་པོ་འདི་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་བའི་གནས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མིན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་འདི་དག་ནི་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཐུན་མོང་ལྟར་སྣང་ཞིང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རིག་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་གནས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་ནི་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་ན་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའང་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ ༼སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽ གནས་ཐུན་མོང་བ་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ ༼གནས་ཐུན་མོང་བ་བཤད་པ་༽།

> སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དང་། རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཚར་གཅད་པ་དང་།
> ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱོན་ཕན་ཚུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི
> ཐུན་མོང་བའོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། །གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཚར་གཅོད་པ་དང་། །གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་ནི་གནོད་པ་དང་། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་གི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཚར་གཅོད་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་ཚུན་དུ་བདག་པོ་ཡི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དག་ནི་སྣང་གྱུར་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་བ་དེས་འབྲས་བུ་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས། གཞན་ལྟ་བ་དང་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་ཤག་འགྱེད་པ་དང་གཡུལ་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། བརྡུང་བརྡེག་སོགས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་དར་བསྟན་པ་དང་ཆགས་པ་སོགས་བསྐྱེད་པས་སྐྱོན་ཅན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་ཕ་རོལ་པོས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ཤིང་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་ལ་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཞེས་སློས་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པ་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་སྣོད་སོགས་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་རྣམ་པར་རིག་པའི་གཟུང་ཆ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་༼ཐུན་མིན་བཤད་པ་༽།

གནས་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ལས་དང་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། བཅིངས་པ་དང་། གྲོལ་བ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

འོ་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་གནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། །བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་བཅིངས་པ་དང་། །གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གནས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སོ་སོ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་རྒྱུད་སོ་སོར་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

གནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཚོགས་བདུན་དང་། སོ་སོའི་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་དང་། སེམས་པས་ལས་བསགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སོ་སོའི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ནི། འཁོར་བར་བཅིང་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱོང་གྱུར་ཐུན་མིན་དེ་དག་སེམས་ཅན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱར་མི་བཏུབ་པས། དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་༽ལ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་༼ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ་༽ལ། འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་༼འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་༽།

ཐུན་མོང་དུ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཟུང་བར་སྣང་བ་ཉིད་ནི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་དོན་མེད་དེ། ཐུན་མོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་ཐུན་མོང་བར། །སྣང་བ་རྒྱུད་སོ་སོའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་དེར་སྣང་བའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ། །གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་གཅིག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་འདི་སྙམ་དུ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་རི་ལ་སོགས་པ་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་བསྒོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བ་རི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ནང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་བེམ་པོའི་ངོ་བོར་གྲུབ

པ་མེད་དེ། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། རྒྱུད་མི་གཅིག་པའི་འགྲོ་བ་དུ་མ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཕྱི་དོན་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། རྒྱུད་སོ་སོའི་ངོ་སྐལ་ལ་སྣང་ལུགས་འདྲ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱི་དོན་ཞེས་འཇོག་པར་རྒྱུད་ན་སྣང་བ་དེ་དག་ནི་རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། སྣང་བ་ཙམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་པ་ཞིག་ནི་འདིའོ་ཞེས་རིགས་པས་ནམ་ཡང་བསྟན་མི་ནུས་ཏེ་སེམས་ལ་སྣང་བ་ལས་ཡུལ་དེ་ཡོད་པར་འཇོག་དགོས་ཀྱི། མ་སྣང་བར་ནི་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པས་ན་འཇོག་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྣང་བ་འདྲ་བས་འཇོག་ན། སྣང་བ་དེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནའང་། དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ངེས་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་མཐུན་པར་འཆར་བ་བཞིན། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་དེའི་ནུས་པ་མ་ཟད་ཀྱི་རིང་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བར་སྣང་ན་ཡང་། འདྲ་བར་སྣང་བའི་རྒྱུ་གཅིག་ཕྱི་རོལ་ན་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཆུ་གཅིག་ལའང་ལས་སྣང་ཐ་དད་པའི་འགྲོ་བ་དྲུག་གི་མཐོང་སྣང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་རང་གི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་སྣང་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ ༼དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ༽།

> ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡང་ཕན་ཚུན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལ་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་རབ་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཅིག་ཤོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །གཟུང་བ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་གཞག་པའི། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ། །ཕན་ཚུན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། །རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། །མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། །ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དེའི། །གཟུགས་བརྙན་རབ་ཏུ་སྣང་བས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་རིག་པ་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བར་སྣང་བ་མེད་དོ། །

གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པ་ཙམ་ནི་སུས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་མོད་ཀྱི། དེས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྣང་བ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཕྱི་དོན་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་མེད་པ་ན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་སྣང་བ་དེ་རང་གི་སེམས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་བ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའམ་ཤེས་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་དེས་ནི། རིགས་སྔགས་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་ཤེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་ཀྱི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་ཚུན་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དག་ལ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འདས་མ་འོངས་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཙམ་རབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་རང་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པས། ཐལ་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་སོགས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ཀྱང་། དེ་དང་སྐྱོང་བ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཀྱང་དངོས་སུམ་སྐྱོང་བར་རྣམ་པ་ཤར་བས་སྐྱོང་ན་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། ནང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་ལྟར་སྣང་བ་དེ་མེད་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མི་སྣང་སྟེ། ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པས་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །ནང་གི་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་ན་ཕྱི་དོན་ཡན་གར་བ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་དང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ནམ་མཁའི་སྣང་བ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་བ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བར་ཟད་དེ། སྣང་བའི་དབང་གིས་སེམས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཞན་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཅི་སྣང་བ་དེའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་དཔག་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་དང་མི་འགག་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ ༼ གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ ༽ ནི།

གཟུང་བར་སྣང་བ་མེད་ན་འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་པར་ཡང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་པར་རྟོག་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་བོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་ཀུན་ནས་སློང་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུང་བར་སྣང་བ་དེ་མེད་པར་གྲུབ་ན། །འཛིན་པར་སྣང་བ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་གཟུང་བ་དང་། །འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་པ་ལ། །འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་གྲུབ་པས་སོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཟུང་བར་སྣང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ན། འཛིན་པར་སྣང་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་རྟོགས་དགོས་ན་དབུ་མ་པས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་ཕྱི་དང་ནང་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་བསམ་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་པས་སུན་ཕྱུངས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་དང་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་རང་སེམས་གདོད་ནས་དག་པའི་འོད་གསལ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དབུ་མ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་དབུ་སེམས་འདི་གཉིས་ཞེན་པའི་གནད་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་འོང་བས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འདི་གཉིས་ཁྱད་མེད་ལྟ་བུར་མཛད་པའང་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་དེ་ཡི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཡེ་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ། ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་མི་སྣང་བར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་འཁྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་སྙམ་ན། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ནས་ལྡང་བའམ་མངོན་དུ་སད་པའམ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ན། རྒྱུ་དེ་ལས་འཁྲུལ་ཞིང་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གནས

པའི་ཕྱིར་ད་ཡང་སྤྱང་མི་ནུས་སམ་སྙམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བསྒོམ་པ་ན་དེ་མངོན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཉིས་མེད་ལ་འཇུག་པ་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྡོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྡོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་༼སྡོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ༽།

རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིད་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་དེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །

ད་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་དང་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱིད་པ་དང་རིག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ། །ཉེ་བར་སོན་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་དོན་དྲུག་པོ་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཉིད་དེ་དམིགས་པ་གང་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་དེའི་གཞི་དང་། དེ་ངེས་པར་འབྱིད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་རིག་པ་དང་། སླར་ཡང་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་དྲུག་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་༼སྡོམ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽སྡོམ་གྱི་དོན་བཞིན་དྲུག་པོ་དེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་༼མཚན་ཉིད་༽།

མཚན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

མཚན་ཉིད་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མདོ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཆོས་ཉིད་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་གོང་དུ་མདོ་རུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བ་སོགས་བཞི་དང་བྲལ་བར་ནི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་༼ཀུན་ཏུ་གནས་པ་༽།

ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། མདོ་སྡེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་

བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཚོགས་སོ། །

གནས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

གནས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཀུན་བྱང་གིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བླང་དོར་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པ་ལས་ལམ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ ༼ངེས་པར་འབྱེད་པ༽།

ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །

གཉིས་སློས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བས་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ། །བརྟེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། །བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །

དོན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡི་དགོངས་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱེད་ཅེས་བྱ་སྙམ་ན། ཚོགས་སྦྱོར་དུ་མདོ་སྡེའི་དོན་བཞིན་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱེད་པའམ་ངོས་ཟིན་པ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བྱས་སོ། །

བཞི་པ་ ༼རིག་པ༽།

རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བས་སོ། །

རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི། །ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་། །ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་དོན་སྤྱི་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་སྣང་གི་དྲི་མས་དག་པ་མངོན་དུ་ཐོབ་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

ལྔ་པ་ (རྗེས་སུ་དྲན་པ་)།

རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་རིག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེའི་དྲི་མ་སེལ་བའི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །

རྗེས་སུ་དྲན་པ་རིག་པས་ནི། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་ལ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་དོན་དུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །

རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་སོ་སོ་རང་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དོན་རྟོགས་ཟིན་ལ། སླར་ཡང་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡང་དྲན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྟེ། བསྒོམ་ལམ་དེ་ནི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དྲི་མ་རྣམས་སེལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །

དྲུག་པ་ (ཆོས་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་) ལ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ (མཐར་ཐུག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་)།

དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །

དེ་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །ཉེ་བར་སོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། །དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ། །སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། གནས་སྣང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཐུངས་པར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེའི་ཚེ་གནས་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནས་གྱུར་ཙམ་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་ས་འདིར་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ (དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་) ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ (མདོར་བསྟན་པ་)།

རྣམ་པ་བཅུ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་ནི་གོང་ན་མེད་པ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་དང་། གནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་། ཕན་ཡོན་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །

དེ་ཡང་གནས་གྱུར་པ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཛེ་ལྟར་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་ཞུགས་པ་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བཅུས། །གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ངོ་བོ་དང་རྫས་དང་གང་ཟག་དང་། །ཁྱད་པར་དང་དགོས་པ་དང་གནས་དང་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། །ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

དོན་རྣམ་པ་བཅུས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཤེས་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བཅུ་པོ་དེས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དེ་སྒྲུབ་པ་ལས་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དང་། དངོས་པོའམ་རྫས་དང་། གང་ཟག་དང་། ཁྱད་པར་དང་། དགོས་པ་དང་། དེའི་གནས་སམ་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཡོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་པར་བཤད་པ་༽མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱས་བཤད་བཅུ་ལས། དང་པོ་༼རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་༽།

ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའམ་ངོ་བོར་འཇུག་པ་ནི། །གློ་བུར་བ་ཡི་དྲི་མ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་མི་སྣང་བའི་དོན་དང་། །སྣང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པའོ། །

དེ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོར་འཇུག་པ་ནི། གློ་བུར་བ་ཡི་དྲི་མ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དྲི་བྲལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་པར་སྣང་བའོ། །

གཉིས་པ་༼དངོས་པོའམ་རྫས་༽།

དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །

དངོས་པོ་རྫས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཐུན་མོང་བ་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །མདོ་སྡེའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །ཐུན་མོང་མིན་

པ་སེམས་ཅན་གྱི། །ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེའང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། །དེའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་དགེ་བ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དགེ་བ་སྣང་བ་དང་འདོམས་པ་དང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་དངོས་པོའམ་རྫས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའམ་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་རྗོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་རྒྱུད་སོ་སོས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡི་ཚོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གནས་གྱུར་པའི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྣོད་དང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་བའི་མཐའ་དཔྱས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྡལ་བ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་མདོ་སྡེས་མཚོན་པའི་ངག་གི་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་ཅིང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ལོངས་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་བདུན་གནས་གྱུར་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་བཞིན་ཞིང་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྣང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འདོམས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་ངག་གི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་ན་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་རུང་བ། སེམས་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ལ། གནས་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་། མ་དག་པ་མེད་པས་རང་སྣང་དག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སྣང་བ་ཡིན་ནའང་། གནས་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོ་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ ༼གང་ཟག༽།

གང་ཟག་རྟོགས་པ་ནི་དང་པོ་གཉིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིའོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ངོ་། །

གང་ཟག་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་གནས་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གྱུར་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ནི། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གང་ཟག་གི་གནས་གྱུར་བ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་གྱུར་དང་པོ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ལོངས་སྐུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའོ། །ཞིང་ཁམས་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཚད་མེད་པའི་སྣང་བ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་སྐུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་མཐོང་ནུས་པའམ། ཡང་ན་དེ་དག་གི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་མ་དེའི་ཆ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་མ་འདི་འཕགས་པ་བཞི་པོའི་ཡང་ཐུན་མོང་ལྟ་བུར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ ཁྱད་པར།

ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་། འབྱོར་པ་བརྙེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི། །ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། །ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཐོབ་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པ་དང་། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ངོ་མཚར་གྱི་བློ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདོམས་པ་དང་ནི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད། །ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་གྱུར་པའམ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའམ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་མཐས་གཏུག་པར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་པོ་ཐོབ་པས་རིམ་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་མངའ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ནི་ཉན་རང་ལས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་བ་༼དགོས་པ༽།

དགོས་པ་རྟོགས་པ་ནི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དང་། ས་བཅུ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

དགོས་པ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཁྱད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པས་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡི། །གསུང་རབ་ལ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ། །རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་དགོས་པའམ་མཁོ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེ་ཡི་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ཡི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྣང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ས་བཅུ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་འཕགས་པའི་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །

དྲུག་པ་རྟེན་ལ་མངོན་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་༼མངོན་བསྟན༽།

གནས་རྟོགས་པ་ནི། རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་ལས་དང་། མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་སམ་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཏེ། །དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་སྤངས་པ་དང་། །ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་འམ་རྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་འཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་དེའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཏེ། གང་ཞེ་ན

གང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ཡི་སྒྲུབ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་བྱེད་ལས་སམ་སྒྲུབ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

ༀཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་གདམས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། དེའི་དོན་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་བཞིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དེ་བཞིའི་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཡང་དེ་ཚུལ་བཞིན་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་༼རྒྱས་བཤད་༽ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དེ་དྲུག་པོ་བཤད་པ་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་༼དམིགས་པ་༽།

> རྣམ་པ་བཞིས་དམིགས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་མོས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་དམིགས་པ་ལ། །འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་འདི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་གང་རུང་ཞིག་མེད་ན་དེ་མི་སྐྱེ་པས་སོ། །

དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

གཉིས་པ་༼མཚན་མ་སྤངས་པ་༽།

> རྣམ་པ་བཞིས་མཚན་མ་སྤོང་བ་རྟོགས་པ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ལས་ཏེ། རགས་པ་དང་། འབྲིང་པོ་དང་། ཕྲ་བ་དང་། རིང་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ། །འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྤངས་པ་དང་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་སྤངས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་སྙམ་པའི་འབད་རྩོལ་ཡང་སྤངས་པ་དང་ས་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡི། །མཚན་མ་དག་ནི་སྤངས་པ་ལས་སོ། །འདིས་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། །དང་པོ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྟོགས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་རགས་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་

དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་འབྲིང་དང་གསུམ་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཕྲ་མོ་དང་། །བཞི་པ་ནི་བསྒོམས་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡི། །མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྒོམ་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་ཆགས་སོགས་མི་མཐུན་པ་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་དང་། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་སོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་དང་། དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཡི་ཆོས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྣམ་པར་སྤངས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་ཞེས་སོ། །མཚན་མ་བཞི་སྤངས་པ་འདིས་ནི་གོང་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རགས་པ་དང་འབྲིང་དང་ཕྲ་མོ་དང་ཡུན་རིང་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི་མཚན་མ་སྤང་དཀའ་བའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུངས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཆགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་རྟོགས་སླ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་སླ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་རགས་པ་སྟེ་དང་པོར་སྤོང་ངོ་། །དེའི་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་མཚན་མ་འཕྲོབ་པོ་སྟེ་སྟུ་མའི་རྗེས་སུ་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤང་བྱ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་རྟོགས་བྱའི་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཞེན་ཞིང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་སྤང་དཀའ་བ་སྟེ་སྟུ་མའི་རྗེས་སུ་སྤོང་ངོ་། །རྟོག་པ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤོང་སྟེ། དེ་ནི་ས་དང་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་གོང་མའི་རྟོག་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཕྲ་མོ་མི་འདོར་བས་ཡུན་རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དག་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་བར་དུ་རྟོག་པ་ཕྲ་མོའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་༼ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ༽།

ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། མི་དམིགས་པ་དམིགས་པར་སྦྱོར་བ་ལས་སོ། །

ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ། །འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྦྱོར་བ་དང་། །དོན་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་མེད་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་མི་འཐད་པས་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གཉིས་སུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །

ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས

གཟུང་བ་ལ་དམིགས་པའམ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གང་དུའང་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སླ་ལ། དེ་ལས་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ཏེ། དོད་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ། །

བཞི་པ་༼མཚན་ཉིད་༽།

མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་དང་། ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བའི་ཕྱིར་ནི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི། །ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་མེད་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་ནི། །ཇི་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ན་ཅི་ཞིག་བསྟན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་ན་འདིས་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་སུ་བརྟག་ཏུ་མེད་པ། །མངོན་པར་བརྗོད་པས་བསྟན་དུ་མེད་པ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པར་གནས་མེད་པ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་རིག་མེད་པ། །སྣོད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་སྣང་བས་གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མདོ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཉམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྣང་བཅས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སམ་

ཡང་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བློས་དབྱེར་མེད་ཅིང་ངག་གིས་མཐའ་འམ་རྣམ་པ་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ལ་སློབ་ལམ་ན་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལས་ ༡༽ འདི་ལྟར་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ ༢༽ དང་ནི་གཉིས་སྣང་དེ་ལ་དེར་ཞེན་ནས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། ནང་གི་བརྗོད་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པ་དང་། ༣༽ མིག་སོགས་ནང་གི་དབང་པོ་དང་། ༤༽ གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་། ༥༽ མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ༦༽ ཐུན་མོང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་སྣང་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ནུབ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྲུད་པར་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་དྲུག་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ༡༽ དབང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྟག་ཏུ་མེད་པ། ༢༽ ངག་གིས་བསྟན་དུ་མེད་པ། ༣༽ ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་མེད་པ། ༤༽ ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མེད་ཅིང་ ༥༽ ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། ༦༽ ཐུན་མོང་གི་རྟེན་སྣོད་ཀྱི་གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚུལ་འདིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལས། འོད་སྲུང་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་བདག་མེད་འཁོར་བ་མྱང་འདས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ་སོགས་གོང་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་གང་དུའང་མ་གཏོགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ལ་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་རིས་སུ་བཅད་པ་མེད་དེ་ཆོས་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་གསལ་བའོ། །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་ན། རྟག་ཏུ་འདིའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཇི་སྙེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པ་འབྱུང་སྟེ་འགལ་མེད་ཟུང་གཅིག་ཏུ་རུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་ལ་སྣང་བ་མི་འགག་པར་

ཤར་ཡང་དེ་དང་དེར་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་གོང་གི་སྣང་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐ་མལ་བའི་གཉིས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་ཟབ་དོན་དེ་འཕྲོས་སུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ། སྣང་བ་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དམིགས་པར་བྱར་མེད་པ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་བཞག་དེ་ལྟ་བུའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་འདུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅི་དང་གང་སྣང་བ་མ་ལུས་པ་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་རྗེས་མེད་པར་ཟུང་གཅིག་ཏུ་ཆུད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་མཐུན་པ་འཕགས་པའི་ས་དང་ཆ་འདྲ་བ་སློབ་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་སྲིད་ཐབས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདིས་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོས་གཟིགས་ཚུལ་དང་སློབ་ལམ་དུ་མཉམ་བཞག་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་མི་འགལ་བའི་གནད་ཤེས་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་འཕྲོས་དོན་ཙུང་ཟད་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་བ་ ༼ཕན་ཡོན༽།

ཕན་ཡོན་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པར་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བའི་གནས་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པའི་འབྱོར་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་དང་། །གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་ཐོབ་པས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བདེ་བ་སྤྲངས་བ་དང་། །གཟིགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིས་ནི་ཇི་ལྟར་འོས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའོ། །

མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། འགྱུར་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་ནས་གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟག་པ་མེད་ཅིང་གཏན་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པས་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་བཞི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའོ། །

ད྄གུ་པ་ ༼ཡོངས་སུ་ཤེས་པ༽ །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལྔའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །མི་རྟོག་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །གཞན་ལས་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྔའི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ལྔ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །

ད྄གུ་པ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ ༼མདོར་བསྟན༽ ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གོལ་ས་མི་རྟོག་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དམན་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཆོས་ལྔ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལྔ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བཞི་ལས།

དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དང་། གང་ཟག་དང་། སྒྲུར་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། སྐུར་པ་ལྔ་མི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལས་ཞེན་པའི་གཉེན་པོའོ། །

དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །མེད་པའི་ཆོས་དང་མེད་པའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་པ་དང་མེད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་། །ཆོས་དང་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་མེད་པའི་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་མེད་པ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའི། །གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ ༼མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར༽

དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ན་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ༡༽ གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ༢༽ གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ༣༽ དངོས་པོ་རྣམས་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲུར་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་འཛིན་པ་དང་། ༤༽ ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་དང་། ༥༽ སྣང་ཙམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཉིད་དང་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྔ་པོ་ནི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ་རློངས་པའི་བློས་བདག་གཉིས་དང་སྐྱེ་འགག་དང་ཐ་དད་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པས་

ན་དེ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་ལ་ཞུགས་པས་ན་མེད་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མེད་པ་འཛིན་པའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་སྒྲོ་འདོགས་བཞི་དང་སྐུར་འདེབས་གཅིག་པོ་དེས་མཚོན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ ༼གོལ་ས་མི་རྟོག་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་༽།

མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ངོ་བོའི་དོན་དང་། བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ལྔ་སྤངས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །

མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །བྱ་ཆུང་ལྟར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། །གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོའི་དོན་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔ། །སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གོལ་ས་རྣམ་ལྔ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ལ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་དམུས་ལོང་ལ་གཟུགས་ལྟར་རོ། །ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ངོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅིག་ཆར་བསྟན་དུ་མེད་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུའང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནས་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པའམ་ཤེས་པ་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྟོག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྦྱོར་པ་རྣམས་མིང་དོན་བསྲེས་ཏེ་རྟོག་པས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བྱ་ཆུང་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་བེའུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་མི་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། བྱ་ཆུང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་འདྲེས་འཛིན་མེད་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་རྟོག་དཔྱོད་གཞུག་མི་ཤེས་པ་ལ་དཔེར་བྱས་པས་སྐབས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་བོ། །རྩིང་ཞིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་མྱོས་པ་དང་འགོག་སྙོམས་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་མིག་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྟོག་པ་མེད་པའི་བེམ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ

མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྙམ་དུ་ངེས་ངེས་གསལ་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་དེ་དང་དེར་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པའམ། བཀྲ་བར་འཛིན་པ་དེ་གཟོ་རང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་རྟོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ངང་ཚུལ་དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཐའ་དང་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ཀྱང་། གནས་ལུགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རབ་རིབ་མེད་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཁོང་ནས་ཤར་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ༼ དམན་ལམ་ལས་ ༽ ཁྱད་པར་ ༼ འཕགས་པའི་ཆོས་ལྔ་ ༽ ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི།

ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཏན་དུ་བ་ཉིད་དང་
གཏན་མེད་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །སྲིད་ཞིའི་སྤྲོས་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ཉི་ཚེ་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་དང་། །སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མེད་པ་དང་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བས་གཏན་དུ་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་གོང་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་འདས་ལ་བླང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཚེ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གང་ལའང་གནས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་པའི་ངོ་བོས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བ་སྲིད་དུ་བཞུགས་པས་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པ་དང་། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་བླ་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་ནི་འཁོར་འདས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་འདི་དག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ ༼ ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལྔ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ ༽ །

ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། བླ་ན་
མེད་པའི་བདེ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
དང་བྲལ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་
བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །ཀུན་ནས་སྡང་བ་བཅོམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་ལས་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེར

བ་དང་། །ཕྲ་རྒྱས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད། །གཏོང་ཅིང་སྟེར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

བཞི་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐ་མ་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་རིང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ཤིང་གཏན་དུ་རྟག་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་པ་ནི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གཏོང་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

བདུན་པ་ ༼ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་༽།

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ལས་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ། མི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྣང་བ་མེད་ལ། དེ་སྣང་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དོན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཉི་ག་ཁྱད་པར་དམིགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་གང་ཡང་གཉིས་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡུལ་མེད་ཅིང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཅི་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས། །འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་པས། །མི་བདེན་པར་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི། །མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུའོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་དད་པ་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྣང་བ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་སྟེ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ། །སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མེད་པའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དེ་སྣང་བས་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་མི་སྣང་ཞིང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་མི་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་སྣང་ངོ་ཞེས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་འཇུག་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ། །དམིགས་པ་ཁོན་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི། །རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ནི། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མི་དམིགས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས། །རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། རྟེན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་པས་མི་བདེན་པར་ནི་གྱུར་དུ་ཟིན་ཡང་འཁྲུལ་བའི་བློའི་ངོར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པ་གང་དེ་མེད་བཞིན་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཇུག་ཤེས་གང་ཞིག་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དེ། རང་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཅན་དུ་སྣང་བར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལ་རྒྱུད་ཅེས་བྱས་པའང་སྣང་ངོ་། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་ལས་མེད་བཞིན་སྣང་བ་དེས་ན་རྒྱུ་ཀུན་གཞི་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་སྟེ་ཚོགས་བདུན་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་འདི་ལྟ་བུར་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་དུ་ཟིན་ཡང་། དོན་ལ་མེད་པ་སྒྱིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་མི་སྣང་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་དེ་མི་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྣང་བ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གཏན་ལ་དབབ་

ཚུལ་ལ་གནད་འདི་བས་ཟབ་པ་མེད་ཅིང་། གཉིས་སྣང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དེར་ཞེན་སྤྱངས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པས་ནི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལའང་འདི་ཆེས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དམིགས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་མམ་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཞེན་བྱར་མི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི། དེ་དང་དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུའང་མི་དམིགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་དོན་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་ལ། གཟུང་འཛིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྲ་མོ་ཡང་བཞག་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བརྒྱད་པ་༼སྦྱོར་བ༽།

སྦྱོར་བས་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་མོས་པས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ས་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་རིག་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ནི་རིག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ས་དྲུག་ལ་སྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །

སྦྱོར་བས་ས་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །མོས་པའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ན། །མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་སྟེ། །དེ་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྦྱོར་བས་ས་ནི་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་སྔར་བསྟན་པའི་རིག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སོ། །བསྒོམ་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ནི། །གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པ་ཡི་ས་དྲུག་སྟེ་མཚན་མ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག་དང་། །བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ས་ནི་གསུམ་པོ་སྟེ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ཡང་ནི་སྔར་བསྟན་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་དེ་ལ་བརྩོན་ཅིང་སྦྱོར་བས་ས་དང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སའམ་གཞི་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མོས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དོན་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡི་སྦྱོར་བས་ས་ནི་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །རྟོགས་ཟིན་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་བསྒོམས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་མ་དག་པ་ཡི་ས་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཚན་མ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་པའི་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ས་ལྷག་མ་དགུ་པོ་དེ་ནི་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ལ་སྦྱོར་བས་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་དེ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཏེ་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དགུ་པ་༼ཉེས་དམིགས༽།

ཉེས་དམིགས་རྟོགས་པ་ནི། གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ནའོ། །ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། གང་ཟག་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཐ་སྙད་གཞག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་གཞག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །

ཉེས་དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། །གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ། །མི་འཇུག་པའི་རྟེན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། །སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། །སྐྱ་ངན་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས། །གནས་གྱུར་ཐོབ་པ་ལ་གདགས་དགོས་པས་དེ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་གནས་གྱུར་པ་ལ་ཡོད་པས་དེ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པའོ། །

དགུ་བ་ཉེས་དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡི་ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཟིན་པ་རྣམས་སླར་ཡང་རྒྱུད་དེར་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་ཉིད་རྒྱུད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐར་འབྲས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དག་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཞིར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེའི་གོ་བའི་གནད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ལམ་གྱིས་སྤང་

བྱ་སྤྱང་ཞིང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་གྱུར་དེ་གལ་ཏེ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་ཟིན་པ་རྣམས་སླར་རྒྱུད་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མཐོང་སྤྱང་སྤྱངས་པའི་རྒྱུད་ལ་སླར་སྤྱང་བྱ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ནི་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དེ་ལ་དེ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལན་གཅིག་སྤྱངས་སུ་ཟིན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གནས་མ་གྱུར་ན་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་གང་ཞིག་གནས་མ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྤྱང་བྱ་དེ་དང་དེ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ལ། གནས་གྱུར་པའི་ཚེ་སྤྱང་བྱ་དེ་དག་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནས་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་མེས་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བྱའི་ས་བོན་བཅོམ་པ་ན་སླར་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གནས་གྱུར་ཞེས་པ་མེད་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། སྤྱང་བྱའི་ས་བོན་བཅོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་རྒྱུད་གང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ་གཉིས་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་དམིགས་ཕྱེ་སྟེ་མ་བསྟན་པར་ས་བོན་བཅོམ་ཚུལ་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱང་བྱའི་ས་བོན་ཟད་པའི་རྒྱུད་དེ་ལ་སྔར་ལས་གནས་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་སླར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་ནས་རྟེན་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལར་ཟག་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་ལ་ལར་མི་སྐྱེ་བ་འདི་གནས་གྱུར་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་ཏེ་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ལ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་སྣང་བ་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ན་སྤྱང་བྱའི་གཉེན་པོ་ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་པའོ་འདི་ནི་ས་གཉིས་པའོ་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་དག་འཇུག་པའི་རྟེན་ནི་གནས་གྱུར་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་སྔ་མ་མེད་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་མྱུ་གུར་གནས་གྱུར་པ་མེད་ན་སྡོང་བུ་སོགས་འབྱུང་བ་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་གྱུར་དེ་དང་དེ་ལའང་ལམ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ས་ལ་མི་སློབ་ལམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ན་མྱང་འདས་སུ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་གདགས་གཞི་བྱས་ཏེ་འདི་ནི་གང་ཟག་འཁོར་བ་པའོ་ཞེས་གདགས་པ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པར་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་གདགས་གཞིར་བྱས་ཏེ་འདི་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གདགས་ཀྱི་གནས་གྱུར་མེད་པར་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྔར་གནས་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་རང་ལམ་ན་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལའང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གནས་གྱུར་མེད་ན་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་རི་བོང་གི་རྭའི་མིང་བཞིན་གཞི་མེད་པའི་མིང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཞི་མེད་ཀྱང་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ་སྔར་གྱི་ཕུང་པོ་འགག་པ་ཙམ་ལ་མྱང་འདས་སུ་འདོགས་ཏེ་ནད་ཞི་བ་ལ་ནད་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན། སྔར་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་

དེའི་གནས་གྱུར་ཡིན་པས་གནས་གྱུར་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །སླར་འཁོར་བར་མི་ལྟུང་ངོ་ཞེས་པའི་རྟེན་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་གནས་གྱུར་དེ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་བཏུབ་ལ། གལ་ཏེ་གནས་གྱུར་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་སླར་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྟེན་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མྱང་འདས་ལྟར་ན་དེ་ནི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་སྨོས་མ་དགོས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་དེ་ནི་གནས་གྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་མཐའ་དག་དག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་ལྟར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་འདི་དང་འདི་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བས་ནི། དེ་དག་གི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་མཛེས་མི་མཛེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་པས་འདིར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བློ་ལྡན་རྣམས་དགྱེས་པར་མཛོད་ཅིག །

བཅུ་པ་ ༼ཕན་ཡོན་༽ ནི།

དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ལ། ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དུ་རིག་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་གནས་གྱུར་པ་ཉེ་ལྷ་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུར་རིག་པར་བྱའོ། །

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་ན་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ལས་བཟློག་ནས་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཤད་མ་ཐག་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཞི་ལས་བཟློག་ནས་དེ་ཡོད་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་སྔ་མའི་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡོད་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གདགས་པའི་གཞི་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེས་ཏེ་གདགས་པའི་གཞི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གདགས་གཞི་ཡོན་ཏན། མི་ཟད་པའི་འབྱུང་གནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་གང་ཟག་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ ༼མཚོན་པའི་དཔེས་མཛུག་བསྟུ་བ༽།

མེད་པའི་ཆོས་སྣང་བ་ནི། །དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་གྱུར་པའི་དཔེ་ནི། ནམ་མཁའ་དང་གསེར་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། །མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དཔེ། །སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི། །གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་དཔེར་བྱ་ན། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནམ་མཁའ་དང་གསེར་བཟང་པོ་དང་ཆུ་དྭང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཁོན་སྤྲི་གློ་བུར་གྱི་ཁུག་རྣ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཟད་ལ། །དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་མ་དག་པ་དག་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་དམིགས་པར་ཟད་དོ། །རབ་ཏུ་དག་པར་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་དང་ཆུའི་དཔེ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་གསེར་དང་ཆུའི་དཔེས་ནི་རྫས་ལ་མ་བལྟོས་པར་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའི་དཔེས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་གོས་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་དག་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེའི་དོན་དཔེས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཛུག་བསྟུ་བ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའོ། །དེ་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དང་ཆུ་ཟླ་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་ནམ་མཁའ་དང་། གསེར་བཟང་པོ་དང་། ཆུ་ཁམས་དྭངས་པ་དང་། ཉི་མ་སྒྲིབ་མེད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་སུ་ཟིན་ཡང་། འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་བསྒྲིབས་ཏེ་སྣང་ཚུལ་ལ་མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚེ་གནས་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་མ་དེ་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་སྣང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཐུན་པའི་ཚེ་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་མ་གྱུར་པ་དང་གྱུར་པའི་སྐབས་ཐ་དད་པའི་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པས་ན་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཡེ་ནས་དག་པ་ལ་གློ་བུར་གྱི་ཁུག་རྣ་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། གསེར་ལ་འདམ་དང་། ཆུ་ལ་ས་རྫུལ་དང་། ཉི་མ་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་དང་དེས་བསླད་པ་མེད་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནའང་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་ཐོབ་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ནས་སྔར་མི་སྣང་བ་ཕྱིས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ ༼མཇུག་དོན༽། ༼མཛད་བྱང་། འགྱུར་བྱང་།༽

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

མཇུག་གི་དོན་མཛད་བྱང་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་དང་། འགྱུར་བྱང་ནི། །

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་མ་ཧཱ་ཛ་ན་དང་། ཞམ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་མ་ཧཱ་ཛ་ན་དང་། ཞམ་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

༼གཉིས་པ།༽

མཆན་འདི་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཕན་སྣང་བས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག

གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ་སོགས་སུ་སྔ་འགྱུར་དུས་བསྒྱུར་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་ཁ་ཅིག་ལས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་ཀ་སྔ་འགྱུར་དུས་བསྒྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་དུས་མཁན་སློབ་སོགས་པཎ་ཆེན་དུ་མ་བཞུགས་ཤིང་རྒྱ་གར་དུ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཉམས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བསྒྱུར་བར་གོར་མ་ཆག་གོ། །རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་བཤད་པའི་གཞུང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་འདི་བཤད་དགེས། །རྒྱལ་བསྟན་དྲི་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གངས་ཆེན་མཚོ། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ། །བདག་དང་འགྲོ་ཀུན་དགའ་བས་ལེགས་ཞུགས་ནས། །རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་བ་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྔར་མི་གླང་གི་ལོར་གདན་ས་འདིར་ཙམ་ལ་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེས་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་དང་། ཕྱིས་སུའང་དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཡིས་བསྐུལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་པོ་འདི་ལ་མོས་པའི་ཡིད་ཀྱིས། ཕྱིས་སུ་ཤིང་རྟ་ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཀཿཐོག་ཏུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་བྲིས་ཏེ་ཞག་གསུམ་ལ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་མངྒ་ལཾ།། ༎

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་པཎྜི་ཏ་ཤཱནྟི་བྷ་དྲ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། སླད་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་པཎྜི་ཏ་པར་ཧི་ཏ་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་དགའ་རྡོར་གྱིས་ཐུགས་དམས་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཅོས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། །།མངྒ་ལཾ།། ༎

སྣ་ཚོགས་སྤྲོས་པའི་ཆོས་ཀུན་དང་། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་གཤིས་ལུགས་གང་། །ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གཞུང་། །ལྔ་བརྒྱའི་མགོན་གྱི་གསུང་གསང་འདི། །དབྱིག་གི་གཉེན་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན། །དྲི་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཡི། །མཆན་འགྲེལ་འདི་ཡང་དཔལ་སྤུངས་སུ། །ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་པས་བསྒྲུབས། །ལེགས་བྱས་འདི་མཐུས་བྱེད་པོ་གང་། །མ་འོངས་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་ཡི། །འཁོར་གྱི་འདུས་པ་དང་པོ་རུ། །ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་སྟོན་གྱུར་ཏེ། །མཁའ་མཉམ་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་ཀྱང་། །ཟབ་ཞི་ཏུལ་བྲལ་ཡང་དག་མཐའ། །བྱམས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ། །མྱུར་དུ་འགོད་པའི་བྱེད་པོར་ཤོག །ཅེས་པའང་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་སོ།། །།ཙུག་ཐེང་བཞི་པ་ཡིན་ལག་སོ།

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་རྣམ་འབྱེད་པའི། །གཞུང་འགྲེལ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་གསུང་ཁྱད་འཕགས། །ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་དུ་པར་དུ་འདུ་བྱེད་པོ། །ལྷག་བསམ་མཚུངས་མེད་ཚེ་དབང་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །ལེགས་བྱས་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས། །གང་དེ་ཕ་མ་འབྲེལ་བཅས་ཐམས་ཅད་པ། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་གདམས་པའི་སྟོན་གྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ཤོག །ཅེས་མཎྜ་ལམ་སྨོན་པ་དགེ། །།